

РЕЗЮМЕТА НА ТРУДОВЕТЕ

на д-р Галина Райкова Стоянова

по обявения конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. Икономика(Счетоводство и финансови анализи), ДВ бр. 23/22.03.2022г.

МОНОГРАФИИ

Основен хабилитационен труд за заемане на академична длъжност „доцент”

П-1. Стоянова , Г. , СЧЕТОВОДНИ МОДЕЛИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА АКВИЗИЦИОННАТА ДЕЙНОСТ В ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕТО. ЗАСТРАХОВКА „ЖИВОТ“, СВЪРЗАНА С ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ . Бургаски свободен университет, Бургас, 2022 г. , ISBN 978-619-253-013-6.

Изложението си поставя за основна цел да представи необходимостта от теоретико – методологически основи за съществуването и провеждане на търговски процес в работата по акумулиране на застрахователни премийни приходи от застрахователните посредници в животозастраховането и аспектите в отчетността на аквизиционната дейност. Първа глава е посветена на икономическото и счетоводно разбиране за аквизиционната дейност в животозастраховането , което е определено чрез пряко свързаните с това дейности, посочени в Кодекса за застраховането. Втора глава представя счетоводството в животозастрахователното дружество , като система за информационно осигуряване на управлението на неговата застрахователна дейност и в частност аквизиционна , с акцент върху организационно – методичните аспекти на признаване, оценяване и счетоводно отчитане на приходите и разходите от застрахователни операции и счетоводното им бюджетиране. Отчетено е значението на Европейските директиви в застраховането и влиянието им върху счетоводната практика. В трета глава се прави кратък исторически преглед за същността и развитието на застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове , нейната нормативна уредба и специфични особености в жизнения цикъл , които определят

предизвикателства през застрахователната аквизиционна, инкасова и ликвидационна дейност на Застрахователя и свързаната с тях счетоводна отчетност. Четвърта глава изследва аквизиционната дейност на застрахователните посредници , нормативната уредба и практиките за разпространение на застрахователни продукти , като главно място е отделено на документалната обосноваост в определените етапи на търговския процес при сключване на животозастраховка . Пета глава разглежда счетоводните модели за управление на аквизиционната дейност на застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове . Представени са въз основа на проучвания виждания за видовете счетоводни модели за акумулирани застрахователни приходи , счетоводни модели за отчитане на някои пасиви на Застрахователя, свързани с аквизиционната дейност и формирането на текущ счетоводен и финансов резултат при участието на счетоводни модели и счетоводни сметки , свързани с отчитането на аквизиционната дейност . Предложен е счетоводен модел за контрол , управление и отчетност на застрахователните договори , като резултат от аквизиционната дейност. Накрая е представен симулационен модел за управление и счетоводна отчетност на аквизиционната дейност в животозастрахователното дружество.

КНИГА НА БАЗА ЗАЩИТЕН ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОНС“ДОКТОР“

П-2. Стоянова, Г., Информационно осигуряване на оперативния контролинг в застрахователната индустрия, Бургаски свободен университет , Бургас , 2021 г., ISBN 978-619-253-002-0.

Изложението защитава основната теза, че изграждането и внедряването на функционираща система за оперативен контролинг в застрахователното дружество , съдържа активно въздействащ потенциал за преодоляване на дефицитите в неговото управление. Съчетана е теоретичната с практико - приложната насоченост на цялостната проблематика. Първа глава представя управлението на застрахователното дружество със специфичните му особености, произтичащи от застрахователната дейност . Определени са предпоставките за въвеждане на контролинга в застрахователното дружество , обвързани с етапите в организацията на процеса на вземане и реализиране на управленски решения. Във втора глава е представено информационното осигуряване на оперативния

контролинг в застрахователното дружество . Съществено място е отделено на предложението за организационна структура на звеното по контролинг и професионалните и личностни качества на контролера в застрахователното дружество. Анализирани са информационните потоци при информационното осигуряване на оперативния контролинг в застрахователното дружество и са систематизирани информационни показатели за оперативен контролинг на застрахователната дейност в животозастрахователно дружество. Трета глава представя модел за внедряване на оперативен контролинг в животозастрахователно дружество , етапи на внедряване и изисквания към информационната система . Определени са първични информационни показатели и алгоритми за производни показатели , разгледани са въпроси, свързани с идентифициране и анализ на отклонения, обосноваващи краткосрочни и дългосрочни управленски решения.

СТАТИИ И ДОКЛАДИ, ПУБЛИКУВАНИ В НЕРЕФЕРИРАНИ СПИСАНИЯ С НАУЧНО РЕЦЕНЗИРАНЕ ИЛИ ПУБЛИКУВАНИ В РЕДАКТИРАНИ КОЛЕКТИВНИ ТОМОВЕ

П-3. Стоянова, Г., Влияние на пандемията COVID – 19 върху развитието на застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове, Списание „Социално – икономически анализи“, Великотърновски университет „Св.Св.Кирил и Методий“ –университетско издателство, брой 1, 2022 г., ISSN: 2367-9379 (Online) , ISSN: 1313-6909 (Print).

Възходящото развитие на застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове се основава на едновременната възможност пред нейните потребители да получат застрахователна защита на своя живот, здраве и телесна цялост , да инвестират на международните финансови пазари и да ползват легално данъчни облекчения на база платените застрахователни вноски за една календарна година. В последното десетилетие и особено след началото на 2020 г. и „ внедряването“ на COVID – 19 в нашия живот, застрахователния интерес към този клас застраховки сред потребителите на застрахователна защита в България стремително нарасна.

В статията е определено влиянието на COVID-19 върху избора на всеки човек да има или не, застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове . Изложението в материала е в полза на твърдението, че осъзнатите чисто човешки потребности от защита на живота и здравето,

водят към решението да се застраховаш – това е лично решение и семейна отговорност. Изследван е брутният премиен приход на животозастрахователния пазар в България за периода 2016г.-2021г. и в това число по застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове , като възходящото му развитие по тази застраховка е факт и при потреблението ѝ по време на пандемия. Изследван е за 2019г. и 2020г. брутният премиен приход по застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове по канали за продажба : директни продажби, застрахователни брокери и застрахователни агенти . Представени са три „ключа на успеха“ за адаптиране с растеж на застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове .

П-4. Стоянова, Г., Банково застраховане и устойчивата на бъдещето застрахователна грамотност , Списание за предприемачество и иновации / Journal of Entrepreneurship & Innovation (JEI), Русенски университет , брой 13, година XIII, 2021г., ISSN 1314-0167 /print/ , ISSN 1314-0175 /on – line /.

В статията се представя важният канал за разпространение на застрахователни продукти Bancassurance , който работи през инфраструктурата на банката чрез използване на клиентската база на банката , създава едновременно предимства за застрахователната компания, банката и клиентите. Посочени са предимствата и недостъпите на банковото застраховане в три групи с цел задълбочено разглеждане : за застрахователната компания, за клиентите застраховани по видове застраховане и за банката. Разгледани са петте фактора за успех на и недостатъци на банковото застраховане, оценено е значението на коефициента на кръстосани продажби на Бергандал (Bergendahl . G , 1995). , направени са изводи и препоръки , основани на анкетно проучване за застрахователната грамотност . Големият потенциал за развитие на банковото застраховане чрез икономията от мащаба и устойчивата на бъдещето застрахователна грамотност на гражданите , отговорно се срещат от процеса на набелязване и търсене на клиенти по видове застраховане и установяване на техните потребности, до повишаване на уменията за дистрибуция и реалното подобряване на финансовото състояние на всеки клиент. Изказан е в заключение извода, че банковото застраховане и застрахователната грамотност вървят ръка за ръка. Разбирането на продуктите, процесите и смисъла на консултирането , е сложна задача за решаване пред всеки един застрахован . Многоканалните персонализирани взаимодействия с клиентите , многократно насърчат

кръстосаните продажби и проактивно налагат необходимостта от повишаване на финансовата грамотност .

II-5. Стоянова, Г., Възможности за дългосрочна спестовност за пенсия в България, Годишник на БСУ , 2021г. , ISSN : 1311-221X

В статията се посочват съществуващи различни продуктови възможности за дългосрочна спестовност за пенсия, които често обхващат потенциалните им потребители, поради неразбиране или сложност. Такива продукти се предлагат от банки, застрахователни компании, пенсионноосигурителни дружества, инвестиционни дружества, които от своя страна спазват секторни регулации и правила по пътя на създаването, поддържането и приключването на дългосрочните спестовни взаимоотношения с клиенти. Гарантирането на баланса в интересите на спестителите за пенсия, финансови институции , общество, регулатор и надзор , определя подходящата рамка за формиране на достатъчен размер на пенсия и подобряване на индекса за активен живот на възрастните хора – заетост, здравен статус, покриване на потребностите от здравна и дентална грижа, възможности

за независим живот, участие в различни форми за учене през целия живот, участие в обществения живот. Обект на изследването са съществуващите в България възможности за личен и доброволен избор на продукт за пенсионно осигуряване с дългосрочен характер. Анализирани са особеностите, предимствата и недостатъците на пенсионноосигурителни продукти , дългосрочни застраховки „Живот“ и ПЕПП. Направен е извода , че познаването на възможностите за осигуряване на доброволна пенсия предполага информиран избор от осигурените лица и е предпоставка за вземане на своевременни и гъвкаво – адаптивни решения по време на индивидуалното пенсионноспестяващо пътуване. Дългосрочната спестовност с цел натрупване средства за пенсия : балансира интересите на участниците в процеса, подобрява управлението на рисковете, повишава инвестиционните резултати , осигурява защита при настъпване на застрахователни събития , активно въздейства на разходната ефективност и се осъществява под задължителен контрол и надзор. Настоящото и бъдещето на дългосрочната спестовност за пенсия чувствително се влияе от процесите и тенденциите в Европейския съюз.

П-6. Стоянова, Г., Предимства на паневропейския личен пенсионен продукт за българските граждани , Русенски университет 60-та Международна научна конференция 28-30 октомври 2021 г. „Нови индустрии, дигитална икономика, общество – проекции на бъдещето IV", Сборник научни трудове 2021г., Том 60 , Серия 5.1. Икономика и мениджмънт, Русе, 2021г., ISSN 1311-3321 / print / , ISSN 2535-1028 / CD-ROM/ , ISSN 2603-4123 / on – line /.

Докладът изследва предимствата на ПЕПП за гражданите , като допълнение към тристълбовата система за пенсионно осигуряване в България. Определени са качествените позитиви от въвеждането на ПЕПП за отделното осигурено лице в унисон с дигитализацията на личните финанси при използване на възможностите за дългосрочна спестовност за пенсия. Представени са емпирични данни от направено анкетно проучване у нас през пролетта на 2018г.. Формулирани са основни проблеми и дискуссионни въпроси , които имат персонални решения за всяко домакинство или физическо лице , като в основата се посочва голямата значимост на индивидуалното установяване на потребностите на всеки гражданин или потенциален потребител на ПЕПП. Направени са изводи , които обуславят значителния му потенциал да активизира потребителите и да го превърне в предпочитан инструмент за управление на личните финанси , съчетаващ напредъка на дигитализацията и повишената персонална финансова грамотност.

П-7. Стоянова, Г., Техники за справяне с възражения на клиенти в застраховането , Бургаски свободен университет, списание „Бизнес посоки“, брой 2, 2020г., ISSN 1312-6016 / print/ , ISSN 2367 – 9247 / online/.

Застрахователната дейност се осъществява чрез застрахователно консултиране от застрахователни посредници. То поставя в центъра на предоставената застрахователна услуга - клиента, с неговите дългосрочни и краткосрочни цели, специфични потребности и възражения, мечти и страхове. Днес задълбоченото познаване на клиента е постижимо и се основава на интензивното общуване с него. Съзнателното и активно използване на възможностите на структурираното общуване по време на търговски срещи, е предпоставка за успех в продажбите на

застрахователните консултанти или брокери и разширяване на техните клиентски бази, както и за увеличаване на клиентската удовлетвореност от застрахователната услуга по видове застраховане. Основната цел на научният материал, е да постави приоритетно ударение върху значимостта в използването на успешни практики, техники и умения в продажбите в застраховането, които повишават ползите от застрахователната дейност за всички страни в застрахователното правоотношение. Едно от ключовите предизвикателства в работата на застрахователните посредници е безпроблемното и експертно преодоляване на възраженията на клиента в процеса на неговото застраховане

В статията са представени теоретико –методологически и практически аспекти на клиентски възражения в процеса на сключване, поддържане / обслужване / и приключване на застраховки . Предложено е групиране на потенциалните и настоящи застраховачи според вида на техните възражения. Представени са етапите на търговски процес в застраховането. Предложени са конкретни техники за овладяване от застрахователни посредници при възражения на клиенти в застраховането.

II-8. Стоянова, Г., Интелигентната специализация в корпоративната отчетност на застрахователите в началото на третото десетилетие на 21 век , Бургаски свободен университет , Международна научна конференция „Съвременни управленски практики XI – интелигентната специализация в десетилетието на свързаността и автоматизацията „ 4-5 юни 2021г., ISSN 1313-8758.

В докладът се изследва стратегическата линия на застрахователите да бъдат част от интелигентна икономика и интелигентния растеж - икономика и растеж , основани на знания и иновации . МСФО 17 *Застрахователни договори* регламентира революционна промяна за последните 20 години в счетоводния модел , прилаган в застрахователното дружество . Представено е въвеждането от Стандарта на единна и цялостна рамка за отчитане на всички видове застрахователни договори на застрахователите. Съществената , сложна и дългоочаквана промяна в застрахователния счетоводен модел, продиктувана от целта за постигане на задълбочено глобално хармонизиране на застрахователното счетоводство с принципите на МСФО , регламентира рисково – базираното оптимизиране на застрахователните портфейли и тяхната отчетност . В основата е групирането и оценката на всички

застрахователни договори в застрахователното дружество, според изискванията на Стандарта и отделянето на застрахователните приходи и разходи от финансовите . Изследвана е подготовката на застрахователите за въвеждането на МСФО 17 *Застрахователни договори* , ключови предизвикателства пред тях , резултат от неговите изисквания и потенциалните „ магистрални ефекти „ от приложението му върху процесите в застрахователния бизнес. В продължение на направените оценки и изводи , са представени най-силно засегнатите производствени области на застрахователите от въвеждането на Стандарта. Кратък SWOT анализ е направен въз основа на резултатите за готовността по въвеждането на МСФО 17 *Застрахователни договор*. Формулирани са изводи за очакваното удовлетворяване на критерия за висок резултат от интелигентната специализация в корпоративната отчетност на застрахователите чрез въвеждането на МСФО 17 *Застрахователни договори* , обвързан с възможностите за повишаване на конкурентоспособността и пазарните предимства на застрахователите.

II-9. Стоянова, Г., Актуални особености на допълнителното здравно осигуряване или здравно застраховане, Международна научна конференция „Дигитални трансформации, медии и обществено включване“, Бургаски свободен университет, 5 юни 2020г., ISBN 978-619-7126-92-1 .

В докладът се разглежда актуалния въпрос за допълнителното здравно осигуряване в България , което посреща една болезнена и остра нужда на хората за адекватни медицински грижи. То не освобождава гражданите от плащане на задължителната вноска, която се начислява и удържа от месечните трудови доходи в полза на здравната каса у нас. Мотивацията на потребителите му е свързана с желанието да имат свободен достъп до най - предпочитаните лекари, да си спестят опашките в поликлиниките, да не зависят от лекарските направления, а и да си намалят разходите за лекарства в някои случаи. Тази достъпна възможност насърчава използването на медицинска помощ. Допълнителното здравно осигуряване у нас и втори стълб на здравноосигурителната ни система, е поверено на здравното застраховане. Здравните застраховки са сигурен, гъвкав и все по-предпочитан начин за подсигуряване на хората при бъдещи неприятни здравословни ситуации. Те осигуряват финансово обезпечение при

извършването на здравни услуги, които не са обект на задължителното здравно осигуряване.

В доклада се изследват същностните особености на здравното застраховане в България и изтъкват обосновано неговите предимства , свързани с ускорената дигитализация на застраховането . Представени са принципите на доброволното здравно осигуряване . Поднесена е обобщена информация от емпирично изследване на застрахователния премиен приход и застрахователни обезщетения за злополука и заболяване за един произволно избран месец в годината януари в периода 2016г. -2020г.. В заключение са посочени трудностите при функционирането на здравното застраховане у нас и един от пътищата за ефективното им преодоляване чрез дигиталната трансформация , която е интеграция на нови технологии в отделните теми на застрахователния бизнес и води до фундаментална промяна на начина, по който застрахователното дружество работи. Това изисква уважение към всичко позитивно създадено до момента и гъвкаво – адаптивно оптимизиране на застрахователната работа , като в някои случаи се налага спешно да се анулират стари процеси и дейности и на тяхно място да се създадат напълно нови.

П-10. Стоянова, Г., Предизвикателства пред застраховането срещу пожар и други стихийни бедствия на сгради и имуществата на гражданите в България, Юбилейна международна конференция „Съвременни управленски практики X „ Свързаност и регионално партньорство“, Бургаски свободен университет, 7-8 юни 2019 г., ISSN 1313-8758.

Застраховането при „ Пожар и други стихийни бедствия“ е предназначено за застраховане на движими и недвижими имуществата, намиращи се на територията на Р България, които са собственост на физически и юридически лица. В докладът е представена динамиката на пазара на застраховането срещу пожар и други стихийни бедствия под естественото влияние на броя на кризисните събития в България, на настъпилите и установени , средствата за възстановяване и разходите за спасителни и неотложни аварийни работи, а също така и непокритите установени щети. Застрахователните плащания по имуществено застраховане са милиони левове в годишен план и съдействат за запазване стандарта на живот на хората и допринасят за материализиране на застрахователната услуга, а премиения приход по имуществените застраховки, формира част от

националния доход. Въз основа на анализ на емпирични данни за брой жилища по броя на стаите към 31.12.2015г. , 31.12.2016г. и 31.12.2017г. (общо за страната , в т.ч. в градовете и в селата) са направени изводи за нарастващия им брой , очакващ да бъдат застраховани . Представени са изводи , обвързани с обработена информация от кандидата за кризисните събития за периода 2010г.-2017г. за страната по видове - пожари , свлачища , земетресения и други , за brutния премиен приход , изплатените обезщетения и щети по застраховка „Пожар и други стихийни бедствия“ за периода 2014г. – 2018г..В заключение е утвърдена тезата ,че застрахователната индустрия е значим фактор за българската икономика и застрахователите са основен институционален инвеститор в дълга на българската държава - трети след банковия и пенсионно-осигурителния сектор, съответно е важно да продължи увеличението на застрахователната плътност . Перспективата за развитие на имущественото застраховане на националния застрахователен пазар е голяма, защото са големи възможностите за разширяване на дела на застраховането в икономиката на България. По този начин кандидата поставя въпросът за приспособяването на българската застрахователна практика към европейските и световни изисквания.

П-11. Стоянова, Г., Разработване на симулационен модел за оперативен контролинг на текущия финансов резултат в животозастрахователно дружество и методика за неговото приложение. Подготвителен етап., Годишник на Бургаски свободен университет, том XXXV, 2017г., ISSN 1311-221-X

В научният материал са разгледани специфичните особености на животозастрахователния бизнес, транслирането им при формирането на текущия финансов резултат от застрахователната дейност. Оперативният контролинг е крачка напред в усъвършенстване управлението на застрахователното дружество и принципната технология за оперативен контролинг води до повишаване на текущият финансов резултат на застрахователната дейност, решава базови проблеми на застрахователя и развитието му, предопределящи стабилни успехи и не само понастоящем, но и в бъдеще. Профилът на съществуващите рискове за застрахователя и натрупаният мениджърски опит, обуславят начинът и формата а противодействие и контролна промените и оформят „цената” на

противодействието. Определени са информационно – осигурителните процедури в подготвителен, разработващ и изпълнителски етапи по отношение на вземането и реализирането на управленски решения в застрахователното дружество. Предложена е схема за декомпозиция на плана за застрахователните премии . В края на статията е направен извода, че симулационният модел е модерен и успешен подход за качествено внедряване на оперативния контролинг. Той подпомага вземането на своевременни верни, аналитични управленски решения.

П-12. Стоянова, Г., Създаване на симулационен модел за оперативен контролинг на текущия финансов резултат в животозастрахователното дружество и методика за неговото приложение. Разработващ и изпълнителски етап., Годишник на Бургаския свободен университет, том XXXV, 2017г., ISSN 1311-221-X .

В статията се разглеждат въпросите по разработването и изпълнението на симулационен модел за оперативен контролинг в застрахователното дружество. Етапите в създаването на модела се осъществяват успоредно с етапите на управленския цикъл в застрахователното дружество. Представени са информационни показатели и информационни процедури за разпределените отговорности, предложени са схеми за създаване на центрове за отговорности и декомпозиране на плана за премийните приходи и бюджетиране приложено към тях. Представена е обща схема на симулационният модел в разработващ и изпълнителски етапи. В заключение е направен извода, че целевата ориентация и достъпна съпоставимост на информацията, неминуемо ще повиши нейната значимост за управляващите и генерираните от тях управленски решения.

П-13. Stoyanova, G., STUDY OF THE BENEFITS OF LIFE INSURANCE FOR YOUNG PEOPLE IN BULGARIA , Русенски университет 60-та Международна научна конференция 28-30 октомври 2021 г. „Нови индустрии, дигитална икономика, общество – проекции на бъдещето IV", Сборник научни трудове 2021г., Том 60 , Серия 5.1. Икономика и мениджмънт, Русе, 2021г.,ISSN 1311-3321 / print / , ISSN 2535-1028 / CD-ROM/ , ISSN 2603-4123 / on – line /.

Познаването и разбирането на предимствата на животозастраховките , съотнесени към индивидуалните особености на всеки човек , формират разнообразни застрахователни комбинации за предоставяне на застрахователна защита , като някои от тях са свързани със спестовност или инвестиции. За тях възрастта на човека е основен рисковоопределящ фактор при сключването на животозастраховка и това е важната причина, младите хора да са обект на изследване , като потребители с висок застрахователен интерес. В настоящата статия са определени предимствата на животозастраховките , представени са обобщени резултати от анкетни проучвания в България , дадени са предписания към застрахователната практика за формиране и овладяване на застрахователния интерес на младите хора.

**СТУДИИ, ПУБЛИКУВАНИ В НЕРЕФЕРИРАНИ СПИСАНИЯ С
НАУЧНО РЕЦЕНЗИРАНЕ ИЛИ ПУБЛИКУВАНИ В РЕДАКТИРАНИ
КОЛЕКТИВНИ ТОМОВЕ**

П-14. Стоянова, Г., ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ИЗМАМИ – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА В ЗАСТРАХОВАНЕТО , Сп., „ БИЗНЕС ПОСОКИ “ , БРОЙ 1, 2021г., ISSN 1312-6016 / PRINT/ , ISSN 2367 – 9247 / ONLINE/ .

Актуалността на студията се определя от факта, че изправени пред „приливната вълна“ от проблеми , свързани с COVID – 19 и в непрестанното търсене , въпреки това на пътища за правилното и законово провеждане на застрахователната дейност , застрахователите често остават леко встрани въпроса за застрахователните измами , а не трябва. Извършването на измами в застраховането носи морални и финансови вреди за застрахователя и за застрахования , променя чувствителността на доверието и клиентската удовлетвореност от застрахователната услуга и вдъхновението да си застраховател , влияе на калкулирането на застрахователната премия и анализа на риска в застрахователното дружество , както и и върху цялостния финансов резултат от застрахователната дейност. Управлението на риска от застрахователни измами е една от активностите за минимизиране на неговото проявление.

Студията представя теоретично изясняване на измамата и застрахователната измама , техните видове , методи и способности за извършване в застраховането. Определени са фазите в управлението на риска „ застрахователна измама „ за застрахователното дружество .

Представени са въз основа на проучване най-честите нарушения в застраховането и презастраховането. В заключение е формулиран извода , че противодействието срещу застрахователните измами минимализира броя и тежината на рисковете , на които е подложен застрахователя и съдейства за безпроблемното провеждане на застрахователната дейност.

УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА

П-15. Стоянова, Г., Застрахователни измами, Бургаски свободен университет, Бургас, юни 2022г., ISBN 978-619-253-015-0.

Учебникът „Застрахователни измами,“ е предназначен за всички студенти в ОКС „магистър“ на специалност „Съдебни икономически експертизи,“ към Център за икономически и управленски науки в Бургаски свободен университет, които изучават специализираната и задължителна дисциплина „Застрахователни измами,“. Той съдържа основната част от лекционния материал и е разработен в помощ на обучаващите се предимно в задочна и дистанционна форма на обучение. Подходящ е за студенти от магистърски специалности „Финанси“, „Счетоводство и контрол“, „Бизнес с недвижими имоти“ и „Здравен мениджмънт“, които имат интереси в областта на застраховането. Разработката е ориентирана да обхване и проявения задълбочен интерес към застраховането на курсисти от задължителните Курсове за професионална квалификация за застрахователни брокери по чл. 304 от Кодекса за застраховането . Предимство на учебника е, че може да се използва и от специалисти и мениджъри в практиката на застраховането и експерти, които искат да навлязат в теоретичното и практическо знание за застраховането и на разкриването и противодействието на измамите в него.

Изложението е разпространено в десет самостоятелни глави . То следва логическа последователност , която включва първоначално кратък преглед на същностни особености на общото застраховане и животозастраховането , етапите в процеса на сключване на застраховки и общите принципи за разпространение на застрахователни продукти и уреждане на застрахователни претенции, както и необходимите за това документи, регулацията на застрахователната дейност е надзорните институции . Представена е същността на застрахователната измама, нейните особености и видове, методите и способите за извършване на измами в застраховането , както и регулаторната и надзорна рамка за

противодействие на застрахователните измами , политиката за защита наличните данни , превенцията на застрахователни измами и методите за борба с тях. Всяка от главите в учебника в структурно отношение включва: цел на темата, изложение , ключови думи , въпроси за обсъждане и самоподготовка и дискуссионни въпроси.